SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2746

av Lars Leijonborg m.fl. (L)

Öresundssamarbetets tillväxtmöjligheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av ett djupare Öresundssamarbete inom ramen för megaregionen String och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett brett åtgärdspaket för att ge region Skåne bästa möjliga förutsättningar att dra nytta av ett fördjupat Öresundssamarbete och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvecklingen av den institutionella ramen för ett djupare Öresundssamarbete och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en Öresundskommission med syftet att underlätta och fördjupa Öresundssamarbetet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av ett sekretariat med uppgift att bistå Öresundskommissionen med långsiktigt planeringsarbete och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta ansvar från statlig till regional nivå särskilt gällande forsknings-, innovations- och investeringssatsningar och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om infrastrukturutvecklingens betydelse för ett fördjupat Öresundssamarbete och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam dansk-svensk utredning om en ny fast förbindelse över Öresund och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på bättre kollektivtrafik och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samarbeta med Danmark för att öka antalet tåg och avgångar över Öresund samt förbättra svensk infrastruktur för att stödja ökad tågtrafik och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Skånes energiförsörjning genom ökad elproduktion, utbyggd elinfrastruktur och förbättrad överföringskapacitet för att säkerställa regionens konkurrenskraft, investeringar och arbetstillfällen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av universitets- och forskningssamarbetet för Öresundsregionens utveckling och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ännu starkare stöd för samarbeten mellan universitet och forskningsinstitut på båda sidor av sundet som också involverar näringslivet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningar på fler specialiserade innovationskluster där företag, universitet och forskningsinstitut från både Skåne och Köpenhamn kan samarbeta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av smidiga regler som underlättar och stimulerar samarbetet mellan universitet, högskolor och näringsliv på båda sidor av sundet och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett omfattande reformarbete på flera områden för att underlätta integrationen av arbetsmarknaderna och göra det enklare att flytta och bo på båda sidor om Öresund och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avskaffandet av gränskontrollerna över Öresund och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att träffa en överenskommelse med Danmark som förenklar skattereglerna för gränspendlare och undanröjer risken för dubbelbeskattning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avtal om utbildning och skolgång, samtidigt som utbildningar och meriter erkänns smidigare mellan länderna, och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur socialförsäkringssystemen och vårdinstitutionerna kan anpassas till behoven i en alltmer integrerad Öresundsregion och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för tredjelandsmedborgare, dvs. personer från länder utanför EU, att bo och arbeta på båda sidor om sundet och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att harmonisera regler och beskattning för företag som etablerar verksamhet på båda sidor om Öresund, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Ett fördjupat Öresundssamarbete

Skåne har alla förutsättningar att bli Sveriges mest dynamiska tillväxtmotor. Det förutsätter en starkare integration i den nordeuropeiska megaregionen STRING, som sträcker sig från Hamburg till Oslo och omfattar drygt 14 miljoner invånare.

Öresundsregionen utgör ett naturligt hjärta i denna stora region, vilket understryker Skånes betydande möjligheter. Samtidigt kan vi konstatera att Skåne har halkat efter i fråga om ekonomisk tillväxt och inkomst per capita, framför allt i jämförelse med Storköpenhamn, som är den mest dynamiska delen av STRING-regionen.

En djupare integration av arbetsmarknaderna skulle kunna öppna stora möjligheter för den skånska befolkningen, särskilt med tanke på de betydande skillnaderna i produktivitet och lönenivåer mellan Köpenhamnsregionen – som uppvisar de högsta nivåerna i hela STRING-regionen – och Skåne, som ligger på de lägsta. Detta framgår av en studie som Kiel Institute for the World Economy publicerade i februari 2026: Development Perspectives of STRING – How to Form a Thriving, Sustainable and Resilient Megaregion.

Rapporten lyfter fram de ömsesidiga fördelarna med samarbetet mellan mer och mindre utvecklade regioner på ett sätt som är särskilt relevant för Skåne:

”Det är uppenbart att mindre utvecklade regioner kan dra nytta av storstädernas ekonomiska framgångar, förutsatt att de är väl sammankopplade med dessa, exempelvis genom arbetspendling eller produktionsnätverk. Omvänt kan förbindelserna med de angränsande regionerna hjälpa storstäderna att hantera konflikter som uppstår till följd av utrymmesbrist och trängsel. Att främja förbindelserna mellan regionens medlemmar bör även fortsättningsvis vara ett centralt mål för STRING – när det gäller infrastruktur, affärsrelationer, innovationsnätverk och kulturellt utbyte”.

STRING-samarbetet är emellertid inte bara viktigt för Skåne. Hela Sverige skulle kunna dra stora fördelar av utvecklingen inom en megaregion som i dag betraktas som en av Europas mest dynamiska. Jakob Wallenbergs ord från februari 2026, i samband med arbetet med Fehmarn Bält-förbindelsen, är särskilt intressanta i detta sammanhang:

”Även om Stockholm ligger många kilometer från södra Sverige, Köpenhamn och Tyskland så är signalen att den nya megaregionen kommer att vara viktig för hela Sveriges tillväxt. Och kanske ännu viktigare, Stockholm måste reflektera över vad STRING redan har åstadkommit och hur Stockholm kan bli en del av det här. Hur kan vi få en gemensam vision om att skapa tillväxt som sprider sig, hur kan vi skapa ett mer dynamiskt näringsliv som drar nytta av det här?”

För att fullt ut ta till vara den enorma tillväxtpotential som STRING-regionen i allmänhet och Köpenhamnsregionen i synnerhet erbjuder är det avgörande att Skåne fördjupar Öresundssamarbetet på alla områden – från infrastruktursatsningar och gemensamma forskningsprojekt till en integrerad arbetsmarknad och enklare skatteregler som undanröjer risken för dubbelbeskattning.

Därför förespråkar vi Skåneliberaler att riksdagen ställer sig bakom ett brett åtgärdspaket som syftar till att ge vår region bästa möjliga förutsättningar att dra nytta av de möjligheter som ett fördjupat Öresundssamarbete erbjuder.

Institutionellt samarbete

Ett välfungerande institutionellt samarbete är avgörande för att vidareutveckla Öresundssamarbetet.

Därför föreslår vi att en Öresundskommission inrättas, bestående av ministrar och andra högt uppsatta representanter från både Sverige och Danmark, med uppdrag att underlätta och fördjupa samarbetet över sundet.

Till stöd för kommissionens arbete bör ett sekretariat inrättas med uppgift att långsiktigt planera Öresundsregionens utveckling, med särskilt fokus på hållbarhet, infrastruktur, forskning, digitalisering och integration av arbetsmarknaden.

För att underlätta integrationsarbetet bör Skåne göras till en pilotregion. Det innebär att ansvar inom särskilt forsknings-, innovations- och investeringspolitiken i Öresundsregionen i större utsträckning flyttas från statlig till regional nivå. Regionen bör ges stor flexibilitet att initiera och genomföra gemensamma forsknings-, innovations- och investeringsprojekt.

Infrastruktur

Utvecklingen av infrastrukturen är en central förutsättning för ett fördjupat Öresundssamarbete.

Därför föreslår vi att en gemensam svensk-dansk utredning på myndighetsnivå tillsätts för att undersöka möjligheterna till en ny fast förbindelse över Öresund. Utredningen ska vara förutsättningslös och ha ett brett perspektiv. Den ska undersöka hur en ny förbindelse för både gods- och persontrafik på väg och järnväg kan utformas och integreras med ländernas befintliga infrastruktur.

Vi vill också satsa på bättre kollektivtrafik som knyter samman mindre skånska orter med större städer som Malmö, Lund och Helsingborg och samtidigt förbättrar pendlingsmöjligheterna till Köpenhamn och resor till Kastrups flygplats.

Vi vill vidare fördjupa samarbetet med Danmark för att öka antalet tåg och avgångar över Öresund och förbättra den svenska infrastrukturen så att den klarar en utökad tågtrafik. Det ska bli enklare och smidigare att pendla över sundet.

Energiförsörjning och konkurrenskraft

En avgörande förutsättning för att Skåne fullt ut ska kunna ta till vara möjligheterna i Öresundsregionen och STRING-samarbetet är en trygg och konkurrenskraftig energiförsörjning. Under senare år har återkommande kapacitetsbrister i det skånska elsystemet skapat osäkerhet för såväl etablerade företag som nya investeringar. Flera företag har tvingats planera för egen reserv- eller baskraft för att säkerställa sin verksamhet, samtidigt som näringslivsföreträdare varnat för uteblivna investeringar och förlorade arbetstillfällen till regioner med bättre tillgång till el.

Om Skåne ska kunna stärka sin position som tillväxtmotor i den svensk-danska megaregionen krävs därför ett kraftfullt arbete för att säkra både ökad elproduktion och förstärkt överföringskapacitet. En robust energiförsörjning är inte bara en fråga om

klimatomställning utan också om konkurrenskraft, industrins utveckling, fler arbetstillfällen och möjligheten att attrahera framtidens investeringar till södra Sverige.

Universitets- och forskningssamarbete

Samarbetet mellan universitet, forskningscentrum och innovativa företag är en nyckel till ett konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv. På detta område har Öresundsregionen en av sina starkaste komparativa fördelar. Regionen har 13 universitet, universitetsfilialer och högskolor med sammanlagt omkring 179 000 studenter, cirka 14 000 heltidstjänster direkt knutna till forskning och utveckling samt en internationellt erkänd vetenskaplig tyngd. Redan etablerade innovationskluster, som Medicon Valley, visar vilken kraft som finns i samspelet mellan regionens utbildnings- och forskningskapital och näringslivets satsningar.

Vi vill därför bygga vidare på dessa styrkor genom att ge ännu starkare stöd till samarbeten mellan universitet och forskningsinstitut på båda sidor om Öresund, med ett aktivt deltagande från näringslivet.

Särskilda satsningar bör göras på att utveckla fler specialiserade innovationskluster där företag, universitet och forskningsinstitut från både Skåne och Köpenhamnsområdet kan samarbeta.

Regelverken måste också förenklas för att underlätta och stimulera denna typ av samarbete. Det gäller bland annat arbetstillstånd för forskare från länder utanför EU, skatter och anställningsvillkor samt tillgång till skola, vård och omsorg för den personal som berörs.

Skatter, socialförsäkringar och utbildning

Det krävs ett omfattande reformarbete på flera områden för att underlätta integrationen av arbetsmarknaderna och göra det enklare att flytta och bo på båda sidor om Öresund. Därför föreslår vi följande:

- Avskaffa gränskontrollerna över Öresund och verka för en så fri rörlighet som möjligt mellan Sverige och Danmark.
- Träffa en överenskommelse med Danmark som ytterligare förenklar skattereglerna för gränspendlare och undanröjer risken för dubbelbeskattning.
- Skapa ett avtal om utbildning och skolgång som underlättar för familjer att bo på den ena sidan av sundet och arbeta på den andra, samtidigt som utbildningar och meriter erkänns smidigare mellan länderna.

- Utreda hur socialförsäkringssystemen och vårdinstitutionerna kan anpassas till behoven i en alltmer integrerad Öresundsregion.
- Underlätta för tredjelandsmedborgare, det vill säga personer från länder utanför EU, att bo och arbeta på båda sidor om sundet.
- Harmonisera regler och beskattning för företag som etablerar verksamhet på båda sidor om Öresund, så att gränsöverskridande företagande blir enklare och mer attraktivt.

Lars Leijonborg (L)

Marianne Littke (L) *Camilla Mårtensen (L)*

Mauricio Rojas (L)